

**Program  
Wychowawczo – Profilaktyczny  
Szkoły Podstawowej nr 4  
im. Henryka Sienkiewicza w Grajewie**

*„... nie rzeczywistość sama, ale serce,  
z jakim ku niej przystępujemy, daje rzeczom kształty i kolory ”*

*H. Sienkiewicz*

## I. WPROWADZENIE

*Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.*

**Szkoła, jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów, dzieci przedszkolnych w trudnych sytuacjach.**

Wprowadzane od września 2026 r. zmiany w edukacji (założenia Reformy 26. Kompas Jutra'') mają przygotować absolwentów polskich szkół do życia w zmieniającym się świecie. Ważnym zadaniem szkoły jest nie tylko przekazywanie wiedzy, ale także budowanie poczucia odpowiedzialności za własny rozwój i podejmowane decyzje. Stawiamy na kształtowanie sprawczości, która w dorosłym życiu pomoże osiągać sukcesy. Dążymy do tego, by uczniowie lepiej czuli się w szkole, a dzięki wsparciu nauczycieli, poznawali swoje mocne strony i umieli korzystać ze zdobytej wiedzy.

W kontekście Reformy 26. Kompas Jutra - program wychowawczo-profilaktyczny stanowi część szerszego myślenia o szkole jako środowisku całościowego rozwoju ucznia. Punktem odniesienia dla przedstawionych w programie treści jest Profil absolwenta i absolwentki, który porządkuje myślenie o rozwoju ucznia wokół wartości, wiedzy, kompetencji i sprawczości. W tym ujęciu wychowanie i profilaktyka stanowią integralną część codziennego funkcjonowania szkoły oraz przenikają jej pracę dydaktyczną, opiekuńczą i organizacyjną. Profil absolwenta to oficjalny modelowy opis wiedzy, umiejętności, postaw oraz kompetencji społecznych, z jakimi uczeń lub uczennica kończy dany etap edukacji.

Sens Programu Wychowawczo-Profilaktycznego polega na tym, aby wychowanie, profilaktyka, ale także dydaktyka i opieka tworzyły jeden system wsparcia ucznia: wymagający, ale przyjazny; oparty na wiedzy, ale rozwijający kompetencje; reagujący na ryzyka, ale przede wszystkim wzmacniający sprawczość, dobrostan i odpowiedzialność uczniów.

**Wychowanie** to „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży”(art.1, pkt. 3 Ustawy Prawo Oświatowe).

**Profilaktyka** to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

**Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posilkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.**

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniał szkoły.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły przy dobrej współpracy z rodzicami. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Treści wychowawcze i profilaktyczne skierowane do uczniów – dostosowane do ich potrzeb rozwojowych – można odnaleźć w podstawach programowych przedmiotów kształcenia ogólnego, **Działania wychowawczo-profilaktyczne będą kierowane do uczniów równolegle z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wszystkich przedmiotów.**

**Wychowanie to proces środowiskowy, relacyjny i doświadczeniowy.** Uczeń rozwija postawy, wartości i kompetencje przez to, czego doświadcza w codziennym życiu szkoły: w relacjach, sposobie komunikowania wymagań, ocenianiu, reagowaniu na błąd, rozwiązywaniu konfliktów, organizacji współpracy, rytuałach klasowych i możliwościach uczestnictwa. Tak rozumiana szkoła wychowuje przez całą swoją kulturę organizacyjną. Wychowanie dokonuje się więc zarówno podczas lekcji i godzin wychowawczych, jak i podczas przerw, projektów, zebrań klasowych, pracy samorządu, wolontariatu, rozmów indywidualnych oraz sytuacji wymagających wsparcia lub naprawienia szkody.

**Model kształcenia i wychowania wiąże zdobywaniem wiedzy z życiem społecznym, działaniem na rzecz rozwoju osobistego i innych zgodnie z wartościami, dzięki którym drugi człowiek jest aktywnym podmiotem, partnerem w rozwoju, a nie konkurentem czy środkiem do realizacji własnych celów.**

**Obszar 1. Sprawczość** rozumiana jako przechodzenie od posiadanej wiedzy, potencjału do faktycznej, autonomicznej aktywności i brania odpowiedzialności za własne działania.

**Obszar 2. Wprowadzanie w świat wartości** polegające na przygotowaniu uczniów i uczennic do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów etycznych w trosce o siebie, innych i przyrodę.

**Obszar 3. Rozwijanie kompetencji przekrojowych**, czyli wyposażenie uczniów i uczennice w umiejętności poznawcze, społeczne i osobiste, umożliwiające skuteczne działanie dla dobra własnego i innych oraz społeczeństwa jako całości.

**Obszar 4. Nastawienie na rozwój**, czyli budowanie motywacji do nauki oraz aspiracji poprzez kulturę doceniania wysiłku i wytrwałości w realizacji zadań.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego są zgodne ze Statutem Szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Modyfikacje Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego są zgodne z art. 84 Ustawy Prawo Oświatowe i poprzedzone zawsze diagnozą środowiska uczniów oraz określeniem ich potrzeb.

## II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Ucznia/wychowanka należy traktować jako integralną całość. Oddziaływania wychowawcze powinny mieć charakter integralny, docierać do wszystkich stron osobowych, by rozwijać w wychowankach zdolność do integracji myśli, czynów, słów, dawać pełną wizję świata i osoby ludzkiej.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły stanowi okazję do podejmowania twórczej pracy wychowawczej, płaszczyznę wychowania ku wartościom, rozumianym jako wspomaganie wychowanków w urzeczywistnianiu własnej, lecz właściwej, hierarchii wartości gwarantującej wartościowe życie, osiągnięcie pełni człowieczeństwa. Na bazie tego programu wychowawcy tworzą własne programy klasowe.

**Aby każdy proces oddziaływania na wychowanka – zarówno w sferze dydaktycznej, jak i wychowawczej – przynosił zamierzone efekty, musi mieć swój początek w poznawaniu ucznia.** Stanowi to podstawowy warunek i kryterium doboru treści, metod, środków, budowania płaszczyzny spotkania i kontaktów interpersonalnych. Stąd też poznanie przez wychowawcę preferowanego i urzeczywistnianego systemu wartości staje się pierwszym ogniwem procesu wychowania ku wartościom

**Zakładamy**, że realizując oddziaływania wychowawczo - profilaktyczne uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze, aby przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie byli samotni w rozwiązywaniu problemów, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu. Ważne jest, aby uczniowie kształtowali także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

## III. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

**Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 został opracowany na podstawie obowiązujących przepisów prawa oświatowego i krajowego:**

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 31 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obowiązkowego i rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, (Dz.U. z dnia 28 sierpnia 2015 r. poz. 1249)
- art. 22 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28 i 875)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z późniejszymi zmianami.
- Konwencję o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.) – art. 72;
- Konwencja o prawach Dziecka – art. 3, art. 19, art.33
- Europejska Konwencja Praw Człowieka
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz 1394)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. 2020, poz 1389)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2020, poz 1386) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. 2020, poz 1385)
- Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249)
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2020 poz. 1008
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. poz. 1711).
- Wytyczne MEN, GIS, MZ
- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021),
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2022 r., poz. 645)
- Zmiana rozporządzenia w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 kwietnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Zmiana rozporządzenia w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 13 maja 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki (I1) z dnia 13 lipca 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 31 maja 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 26 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych
- Od 15 lutego 2024 r. przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606), zmieniające dotychczasową ustawę z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, której tytuł na mocy tychże zmian otrzymuje brzmienie „o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich” (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 sierpnia 2025 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 7 kwietnia 2025 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2025 r., poz. 467)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 26 lutego 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym

**Ponadto wykorzystano:**

- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 4 m. Henryka Sienkiewicza w Grajewie z aktualizacją
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w szkole
- Raporty z badań diagnozujących „Czynniki ryzyka i czynniki ochrony uczniów przed zachowaniami ryzykownymi”.

**Przy opracowaniu Programu Wychowawczo- Profilaktycznego Szkoły uwzględniono:**

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów, nauczycieli i innych pracowników szkoły propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- raporty diagnozujące środowisko szkolne i lokalne;
- arkusze monitorowania frekwencji;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania
- Raport z badań „ Czynniki ryzyka i czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi” przeprowadzonych w maju-czerwcu 2026r.
- ważnym aspektem programu wychowawczo- profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 jest przypomnienie uczniom i uświadomienie znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

**Wartości, jakimi się kierujemy to: szacunek, uczciwość, zrozumienie, poczucie własnej godności i tolerancja. W pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.**

#### IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH:

##### **Dyrektor szkoły:**

- zapewnia warunki dla realizacji procesu wychowawczo- profilaktycznego w szkole i dba o prawidłowy poziom pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- współpracuje z podmiotami i instytucjami wspomagającymi szkołę w realizacji zadań
- sprawuje nadzór nad realizacją szkolnego programu wychowawczo- profilaktycznego,
- współpracuje z zespołem wychowawców innymi pracownikami szkoły, pedagogiem, rodzicami, Samorządem Uczniowskim, instytucjami wspierającymi szkołę

##### **Rada Pedagogiczna:**

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

##### **Wychowawcy klas:**

- dbają o pozytywne relacje osobowe z wychowankami, odpowiadają za proces wychowawczy powierzonych im uczniów,
- opracowują plan pracy wychowawczej z naciskiem na integrację zespołu klasowego, dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptację każdego ucznia w klasie, przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów z obowiązującymi dokumentami w szkole, obowiązkami ucznia oraz zasadami BHP, procedurami szkoły, zwyczajami i tradycjami szkoły,
- dbają o wybór samorządu klasowego na początku każdego roku szkolnego ,
- przygotowują z uczniami imprezy szkolne i okolicznościowe apele szkolne według przyjętego planu,
- podnoszą swoje kompetencje wychowawcze
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz innymi specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- zapoznają uczniów i rodziców ze standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w szkole
- omawiają czynniki ryzyka i czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi

#### **Zespół wychowawczy:**

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, udzielania kar, nagradzania, wystawiania ocen z zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- promuje doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

#### **Nauczyciele:**

- włączają się aktywnie w realizację poszczególnych obszarów wychowawczo-profilaktycznych szkoły,
- reagują na wszystkie przejawy naruszania przez uczniów ogólnie przyjętych norm,
- starają się tak organizować pracę lekcyjną tak, aby sprzyjała kształtowaniu atmosfery zaufania, współpracy i wzajemnej tolerancji,
- podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie działań wychowawczo- profilaktycznych,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z epidemią COVID-19,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą oraz różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia
- wspierają proces adaptacyjny ucznia w klasie / szkole (pierwszoklasistów, uczniów przybyłych z innych szkół, uczniów powtarzających klasę, uczniów z doświadczeniem migracyjnym)

#### **Pedagog szkolny/psycholog szkolny:**

- aktywnie uczestniczy w realizacji działań wynikających z doraźnych potrzeb i planowej realizacji programu wychowawczo- profilaktycznego,
- wspiera wychowawców i rodziców w realizacji zadań wynikających z przyjętych programów
- utrzymuje indywidualny kontakt z dyrekcją, wychowawcami, uczniami oraz ich rodzicami w sprawach wychowawczych,
- prowadzi indywidualną pracę z uczniami i rodzicami potrzebującymi wsparcia psychologiczno-pedagogicznego,
- otacza opieką uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wychowawczych.

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i

### **Pedagog specjalny:**

Pedagog specjalny ma realizować następujące zadania:

1. Współpracować z zespołem mającym opracować dokumentację dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w tym IPET i WOPFU.
2. Współpracować z nauczycielami, wychowawcami, ale także innymi specjalistami zatrudnionymi w szkole i w placówkach wspierających uczniów, ale także z rodzicami oraz uczniami. W ramach tej współpracy będzie m.in.

- rekomendowania dyrektorowi działań w zakresie zapewniania aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły,

-diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów, przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki.

3. Wspierać nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych i innych specjalistów w kontekście doboru metod, form pracy, określaniu potrzeb uczniów, ale także ich mocnych stron.

4. Udzielać pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom ale także nauczycielom.

5. Współpracować z podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, w tym np. z ;

- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,

- placówkami doskonalenia nauczycieli,

- innymi przedszkolami, szkołami i placówkami,

- pracownikiem socjalnym,

- asystentem rodziny,

- kuratorem sądowym i innymi.

#### **Rada Rodziców:**

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo- profilaktyczny szkoły,
- współpracuje z dyrekcją szkoły oraz Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży,
- uczestniczy w ważnych dla społeczności szkolnej wydarzeniach (apele, uroczystości itp.).

#### **Wszyscy rodzice:**

- zapewniają dziecku godne warunki życia i nauki,
- poznają zadania dydaktyczno-wychowawcze w danej klasie i szkole,

- współdziałają z nauczycielami, pedagogiem szkolnym i dyrekcją w sprawach wychowywania i kształcenia dzieci,
- pozostają w stałym kontakcie z wychowawcą klasy (wywiadówki, spotkania indywidualne),
- angażują się w planowanie i przygotowywanie oraz udział w imprezach i uroczystościach okolicznościowych organizowanych w szkole, wpływają na kształtowanie właściwego wizerunku szkoły i nauczyciela.
- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów

#### **Samorząd Uczniowski:**

- inicjuje działania dotyczące życia uczniów reprezentując społeczność uczniowską ,
- organizuje życie kulturalne na terenie szkoły i w środowisku lokalnym,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- za pośrednictwem swojego opiekuna wyraża opinię dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej.
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

#### **Uczniowie:**

- aktywnie uczestniczą w realizacji założeń Programu.
- dbają o własny rozwój, zdrowie i bezpieczeństwo oraz bezpieczeństwo innych osób,
- przestrzegają zasad obowiązujących w szkole i ponoszą odpowiedzialność za swoje działania,
- wspierają rówieśników i angażują się w życie klasy oraz szkoły,

- rozwijają postawy obywatelskie, prospołeczne i wolontariacie,
- szanują innych ludzi, ich prawa, godność, poglądy i odmienność.

#### **Pielęgniarka szkolna:**

- rozpoznaje potrzeby i problemy zdrowotne uczniów w zakresie swoich kompetencji,
- współpracuje z rodzicami oraz pracownikami szkoły w zakresie ochrony i promocji zdrowia uczniów,
- wspiera kształtowanie postaw prozdrowotnych i prowadzi działania edukacyjne dotyczące zdrowia.

### **W i z j a**

**Szkoły Podstawowej Nr 4 W Grajewie im. Henryka Sienkiewicza**

*„Dzisiaj należy wiedzieć, co trzeba poznawać jutro, by radzić sobie pojutrze”*

### **M i s j a**

**Szkoły Podstawowej Nr 4 W Grajewie im. Henryka Sienkiewicza**

*„Każdy uczeń osiąga sukces na miarę swoich możliwości”*

*„Jesteśmy szkołą dla wszystkich i wszyscy możemy ją współtworzyć,*

*Ponieważ jesteśmy mądrzy wspólną mądrością,  
a najwyższym dla nas dobrem jest drugi człowiek”.*

1. Istniejemy po to, aby zaspokajać potrzeby rozwojowe naszych uczniów, rozwijając ich talenty.
2. Pokazujemy uczniom, że kształcenie jest procesem trwającym całe życie.
3. Dobrze przygotowujemy uczniów do podjęcia nauki w szkołach ponadpodstawowych.
4. Pomagamy uczniom harmonijnie rozwijać własną osobowość i osiągać sukcesy zgodne z ich możliwościami i potrzebami.

5. Wspólnie z rodzicami wychowujemy młodego człowieka, który umie znaleźć sens życia i będzie szanował godność każdej osoby.
6. Pragniemy rozwijać u uczniów przymioty ciała i umysłu.
7. Uczymy tolerancji, szacunku dla innego człowieka, odpowiedzialności za siebie i za innych.
8. Przygotowujemy do pełnienia obowiązków rodzinnych i obywatelskich.
9. Przygotowujemy absolwenta do życia we współczesnym społeczeństwie informacyjnym.
10. Promujemy zdrowy styl życia.

## **V. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI**

### **CEL NADRZĘDNY:**

wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym oraz wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa i sprawczości.

### **CELE OGÓLNE:**

1. Kształtowanie właściwych wartości moralnych i etycznych –poznawanie i doskonalenie siebie. Przygotowanie i dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia życiowych celów i wartości w zmieniającym się świecie współczesnym.
2. Kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich umożliwiających dialog z drugim człowiekiem.
3. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, patriotyzmu i szacunku dla osiągnięć własnego narodu. Ojczyznę w rozumieniu programu jest każdy kraj, który dany uczeń za swoją ojczyznę uważa.
4. Kształtowanie kompetencji międzykulturowych. Kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, ciekawości dotyczącej poznawania różnic, uświadomienie współistnienia z innymi narodami. Kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. sytuacja kryzysowa uczniów z doświadczeniem migracyjnym).
5. Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu poprzez dokonywanie wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi. Docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii Covid- 19, zapobieganie chorobom cywilizacyjnym).

**6. Upowszechnienie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń ( uzależnienia: alkoholizm, nikotynizm, narkomania, uzależnienia behawioralne). Upowszechnienie wiedzy o bezpiecznym korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych.**

## **VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY**

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

**Z Profilu absolwenta i absolwentki, wynika**, że szkoła ma wspierać rozwój kompetencji fundamentalnych, wiedzy i umiejętności przedmiotowych, kompetencji przekrojowych oraz sprawczości, tak aby uczeń potrafił podejmować świadome decyzje w życiu osobistym, społecznym, obywatelskim i zawodowym. Profil akcentuje również wartości, troskę o siebie i innych, budowanie relacji, odpowiedzialność za dobro wspólne oraz gotowość do uczenia się przez całe życie. Dla szkoły oznacza to, że program wychowawczo-profilaktyczny powinien obejmować nie tylko przeciwdziałanie zagrożeniom, ale także celowe wzmacnianie więzi, poczucia bezpieczeństwa, odporności psychicznej, kultury dialogu, samodzielności, odpowiedzialności i współpracy.

Profil absolwenta i absolwentki pełni funkcję normatywną, ponieważ określa, ku jakim cechom i kompetencjom szkoła ma prowadzić ucznia. Pełni także funkcję organizacyjną, ponieważ umożliwia powiązanie podstaw programowych, oceniania, działań wychowawczych, opieki i profilaktyki. W efekcie szkolny program wychowawczo-profilaktyczny zgodny z Reformą26. Kompas Jutra ma odpowiadać na pytania: jakiego absolwenta chce kształtować szkoła, jakie potrzeby i zagrożenia rozpoznano w konkretnej społeczności, jakie działania podejmą nauczyciele, rodzice i specjaliści oraz po czym szkoła pozna, że działania są skuteczne.

**Realizacja celów *Profilu absolwenta* wymaga od nauczycieli podejścia relacyjnego, refleksyjnego i projektującego. Nauczyciel staje się organizatorem środowiska uczenia się i wychowania: buduje relacje oparte na szacunku, jasno komunikuje wymagania, udziela informacji zwrotnej, powierza uczniom odpowiedzialne zadania, uczy współpracy, wspiera samoregulację i pomaga rozumieć konsekwencje decyzji. Taki sposób pracy odpowiada wiedzy o znaczeniu przynależności szkolnej, autonomii, kompetencji i relacji dla rozwoju młodego człowieka**

### **Absolwent naszej szkoły**

- szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne,
- przestrzega zasad demokracji i dialogu,
- jest ciekawy świata, stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę,
- reaguje na krzywdę innych,
- posiada wrażliwość etycznie-moralną,
- szanuje emocje i granice innych osób,
- przeciwstawia się przemocy i wykluczeniu;

- szanuje różnorodność;
- jest kulturalny, taktowny, nie używa słów obraźliwych i wulgarnych,
- jest odpowiedzialny, solidny i obowiązkowy, wywiązuje się ze zobowiązań,
- jest uczciwy, szanuje siebie i innych, własność swoją i cudzą,
- potrafi działać w grupie, integruje się z rówieśnikami,
- jest kreatywny i ambitny, wyznacza sobie cele i dąży do ich realizacji,
- zna i w sposób właściwy korzysta ze współczesnych technik informacyjnych, komunikacyjnych i mediów, potrafi samodzielnie zdobywać i weryfikować informacje,
- zna podstawowe zasady bezpiecznego korzystania z AI,
- potrafi krytycznie myśleć,
- jest aktywnie związany ze środowiskiem lokalnym,
- zna podstawowe wartości społeczne,
- jest odpowiedzialny za wspólnotę szkolną i lokalną,
- szanuje środowisko naturalne,
- jest zaradny i rozważny, stara się unikać zagrożeń związanych z życiem i zdrowiem,
- preferuje zdrowy styl życia,
- rozumie znaczenie aktywności fizycznej,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych , podejmuje odpowiednie decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki ryzyka i czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi,
- zna zagrożenia wynikające z używania substancji psychoaktywnych.

## VII. ANALIZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH

### DIAGNOZOWANIE ZAKRESU POTRZEB I PROBLEMÓW UCZNIÓW:

Nauczyciele i specjaliści szkolni na bieżąco diagnozują środowisko szkolne. Pozyskują informacje dotyczące zachowań ryzykownych uczniów poprzez:

- badania ankietowe skierowane do uczniów, rodziców i pracowników szkoły, w tym wywiady/ankiety skierowane do uczniów z Ukrainy i ich rodziców
- analizę problemów i podjętych działań zapisanych w dzienniku pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, pedagoga specjalnego;
- analizę protokołów rad pedagogicznych,
- obserwacje,
- informacje od innych nauczycieli dotyczące funkcjonowania uczniów;
- informacje od uczniów i rodziców uzyskiwane przy okazji rozmów indywidualnych
- raporty zewnętrzne

**Oprócz wyników ewaluacji działań wychowawczych i profilaktycznych na bieżąco wymieniamy uwagi i sugestie dotyczące wychowania i profilaktyki szkolnej m.in. w ramach spotkań zespołów wychowawczych, zebrań Rady Pedagogicznej.**

### CZYNNIKI RYZYKA I OBSZARY WYMAGAJĄCE WSPARCIA :

Analiza wyników wskazuje na następujące obszary wymagające szczególnej uwagi w działaniach wychowawczych i profilaktycznych:

#### **Czynniki osobiste:**

- Niskie poczucie własnej wartości i brak wiary we własne możliwości.
- Trudności w rozpoznawaniu, wyrażaniu i regulowaniu emocji.
- Trudności w radzeniu sobie ze stresem, niepowodzeniami i sytuacjami trudnymi.
- Niskie umiejętności społeczne i komunikacyjne.

**Czynniki rodzinne:**

- Trudne warunki materialno-bytowe rodziny.
- Niewystarczające wsparcie emocjonalne ze strony rodziny.
- Brak prawidłowych wzorców zachowania i komunikacji.
- Trudności w komunikacji i budowaniu prawidłowych relacji pomiędzy dzieckiem a rodzicem/opiekunem.

**Czynniki rówieśnicze:**

- Nieumiejętność konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.
- Izolacja lub odrzucenie w grupie rówieśniczej.
- Doświadczenie przemocy rówieśniczej.
- Presja rówieśnicza i trudności w przeciwstawianiu się zachowaniom niepożądanym.
- Ryzyko występowania wyśmiewania, hejtu, cyberprzemocy oraz innych niewłaściwych zachowań w relacjach rówieśniczych

**Czynniki szkolne:**

- Niska frekwencja.
- Brak motywacji do nauki i niepowodzenia szkolne.
- Niska aktywność w życiu klasy i szkoły.
- Niewystarczające poczucie przynależności do klasy i społeczności szkolnej.
- Obniżone poczucie bezpieczeństwa części uczniów w środowisku szkolnym.
- Trudności w radzeniu sobie z presją szkolną, stresem i niepowodzeniami.

### **Czynniki środowiskowe i cywilizacyjne:**

- Nadmierne korzystanie z telefonu, Internetu, gier komputerowych i mediów społecznościowych.
- Niewłaściwe i nieodpowiedzialne korzystanie z nowych technologii.
- Kontakt z nieodpowiednimi treściami i osobami w środowisku cyfrowym.
- Cyberprzemoc, hejt, naruszanie prywatności oraz niewłaściwe udostępnianie treści w Internecie.
- Zagrożenia związane z dezinformacją, manipulacją treściami internetowymi oraz nieumiejętnym korzystaniem z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji.
- Łatwiejszy dostęp do substancji psychoaktywnych (e-papierosy)
- Presja środowiska rówieśniczego i wpływ grupy na podejmowanie zachowań ryzykownych.
- Mocno zróżnicowane środowisko lokalne.
- Ograniczona kontrola i nadzór nad sposobem spędzania przez uczniów czasu wolnego oraz korzystania z urządzeń cyfrowych.

### **PODSUMOWANIE**

Przeprowadzona diagnoza wskazuje, że **szkoła dysponuje licznymi zasobami chroniącymi**, przede wszystkim w postaci:

- wsparcia rodziny i osób dorosłych,
- pozytywnych relacji rówieśniczych,
- rozwijania zainteresowań,
- postaw społecznych i odpowiedzialności oraz świadomości zasad zdrowego stylu życia.

Jednocześnie działania wychowawczo-profilaktyczne w roku szkolnym 2026/2027 powinny w szczególności koncentrować się na wzmacnianiu poczucia przynależności i bezpieczeństwa uczniów, rozwijaniu odporności psychicznej i kompetencji emocjonalno-społecznych, przeciwdziałaniu przemocy i niewłaściwym zachowaniom oraz kształtowaniu bezpiecznych i odpowiedzialnych postaw w środowisku cyfrowym. Istotne pozostaje również dalsze rozwijanie współpracy z rodzicami i wzmacnianie dostępnych form pomocy i wsparcia.

## **DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE NA ROK SZKOLNY 2026/2027**

### **W OPARCIU O ZDIAGNOZOWANE CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE**

#### **Główne Cele na Rok Szkolny 2026/2027**

***Modyfikacja Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego opiera się na priorytetach MEN oraz wnioskach z diagnozy problemów po pandemii i dynamicznym rozwoju technologii AI.***

- **Cel wychowawczy:** Budowanie odporności psychicznej, integracja zespołów klasowych oraz kształtowanie empatii i szacunku w świecie realnym i cyfrowym.
- **Cel profilaktyczny:** Zapobieganie uzależnieniom behawioralnym (smartfony, gry, social media), przeciwdziałanie cyberhejtowi oraz wczesna profilaktyka zachowań ryzykownych.

#### **ETAP I: KLASY I–III**

##### **Główne cele:**

**Koncentracja na adaptacji, emocjach i bezpiecznych nawykach.**

**Eliminacja konfliktów na przerwach, budowanie motywacji do pobytu w szkole.**

- **Koncentracja na adaptacji, emocjach i bezpiecznych nawykach**

##### **Działania wychowawczo- profilaktyczne:**

- **Adaptacja i integracja:** trening umiejętności społecznych (TUS), nauka współpracy w grupie i dzielenia się przestrzenią.
- **Emocje:** Nauka rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z trudnymi emocjami (złość, smutek, porażka).
- **Higiena cyfrowa:** Wprowadzenie zasad „zero ekranów przed snem” i ograniczenie czasu z technologią (we współpracy z rodzicami).
- **Bezpieczeństwo na drodze i w szkole:** Praktyczne warsztaty z poruszania się po drodze oraz reagowania na zaczepki obcych.

- **Eliminacja konfliktów na przerwach, budowanie motywacji do pobytu w szkole**

##### **Działania wychowawczo- profilaktyczne:**

- Wdrożenie programu „Godzina dla Młodych Główników” – moduły dotyczące rozpoznawania emocji, radzenia sobie ze złością bez agresji fizycznej i słownej.
- Organizacja „Gier i zabaw stolikowych/ruchowych” pod okiem nauczycieli podczas przerw w celu rozładowania napięcia.
- Warsztaty z zasad bezpiecznego korzystania z technologii (wczesna profilaktyka hejtu – „Słowa mają moc”).
- System motywacyjny (np. klasowe kontrakty, tablice sukcesów) wzmacniający
- Realizowanie działań wychowawczo- profilaktycznych ustalonych przez wychowawcę we własnych planach wychowawczych na rok szkolny 2026/2027

## ETAP II: KLASY IV–VIII

### GŁÓWNY CEL:

Cel koncentracja na tożsamości, krytycznym myśleniu i odpowiedzialności prawnej.

### Działania wychowawczo- profilaktyczne:

- **Zdrowie psychiczne:** Warsztaty radzenia sobie ze stresem egzaminacyjnym (szczególnie klasa VIII) oraz budowanie poczucia własnej wartości.
- **Relacje rówieśnicze:** Przeciwdziałanie wykluczeniu rówieśniczemu, budowanie tolerancji i rozwiązywanie konfliktów bez przemocy.
- **Cyberbezpieczeństwo i AI:** Edukacja o deepfake'ach (rozpoznawanie, rozumienie i radzenie sobie z materiałami zmanipulowanymi za pomocą **sztucznej inteligencji**), uzależnieniu od algorytmów (uzależnienia od technologii lub social mediów) TikTok/Insta) oraz odpowiedzialności karnej za hejt w sieci.
- **Substancje psychoaktywne:** Realizacja programów rekomendowanych (np. „Unplugged”, „Zanim spróbujesz”) dotyczących e-papierosów, energetyków i alkoholu.
- Realizowanie działań wychowawczo- profilaktycznych ustalonych przez wychowawcę we własnych planach wychowawczych na rok szkolny 2026/2027

## KLASY IV – VI

🔍 Główny cel: Przeciwdziałanie cyberhejtowi, rozwiązywanie konfliktów rówieśniczych, profilaktyka uzależnień wstępnych

🔍

### Działania wychowawczo- profilaktyczne:

- Realizacja programu „**Godzina dla Młodych Głównych**” – skupienie na lekcjach o higienie cyfrowej, radzeniu sobie z hejtem w grach online i social mediach.
- Kontynuacja elementów programu „**Spójrz Inaczej**” (klasy IV) w zakresie radzenia sobie z presją rówieśniczą.
- Rozpoczęcie programu „**Unplugged**” (klasy VI) – pierwsze bloki dotyczące asertywności i mitów na temat e-papierosów.
- Godziny wychowawcze z pedagogiem: „Dlaczego nie ma mnie w szkole? Jak motywować się do działania”.
- Realizowanie działań wychowawczo- profilaktycznych ustalonych przez wychowawcę we własnych planach wychowawczych na rok szkolny 2026/2027

## KLASY VII – VIII

🔍 Główny cel: Walka z e-papierosami, podniesienie frekwencji i motywacji przedegzaminacyjnej, zapobieganie konfliktom hejtowi\

### **Działania wychowawczo- profilaktyczne:**

- „**GODZINA DLA MŁODYCH GŁÓW**” – trening odporności psychicznej, radzenie sobie ze stresem egzaminacyjnym (redukcja lęku paraliżującego motywację).
- Godziny poświęcone odpowiedzialności prawnej nieletnich za hejt w sieci i posiadanie e-papierosów na terenie szkoły.
- Intensywna realizacja programów „**Unplugged**” oraz „**DEBATA**” – uświadomienie realnych kosztów zdrowotnych i finansowych używania e-papierosów i energetyków.
- Indywidualne rozmowy wspierająco-motywuujące (doradztwo zawodowe, pedagog) dla uczniów z zagrożeniem niską frekwencją.
- Realizowanie działań wychowawczo- profilaktycznych ustalonych przez wychowawcę we własnych planach wychowawczych na rok szkolny 2026/2027

### **Wspólne działania wychowawców i nauczycieli:**

#### **Prowadzenie tzw. profilaktyki pozytywnej - wzmacnianie zasobów własnych - czynników chroniących**

- budowanie pozytywnej samooceny i poczucia własnej wartości wśród uczniów;
- troska o zdrowie psychofizyczne uczniów, która przekłada się m.in. na wysoką frekwencję w szkole
- dobre relacje z rówieśnikami i nauczycielami
- nauczyciele/wychowawcy/specjaliści dla ucznia /dostępność na przerwach do bezpośrednich rozmów z uczniami/
- propagowanie profilaktyki zdrowotnej; odpoczynek, nauka, aktywność fizyczna, relaks, odżywianie, higiena, sen,
- dostosowywanie wymagań do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów
- objęcie uczniów opieką psychologiczno-pedagogiczną. Zapewnienie uczniom indywidualnego wsparcia w postaci regularnych spotkań ze specjalistami szkolnymi, które umożliwią uczniom rozmowę o ich obawach, trudnych emocjach oraz poszukiwaniach konstruktywnych rozwiązań
- redukcja narażenia na negatywne wpływy
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych, które oferują uczniom atrakcyjne alternatywy dla ryzykownych zachowań, takie jak: zajęcia sportowe, zajęcia plastyczne, muzyczne, wokalne, teatralne, naukowe, koła zainteresowań.
- zwracanie uwagi na znaczenie snu, aktywności fizycznej i zdrowej diety w utrzymaniu dobrego samopoczucia
- monitorowanie zachowania uczniów; prowadzenie systematycznej obserwacji uczniów pod kątem zmian w zachowaniu, które mogą wskazywać na ryzyko (np. wycofanie się, nagła zmiana nastroju, problemy z koncentracją).

**Podstawowym narzędziem monitorowania w codziennej praktyce jest informacja zwrotna. Pomaga ona uczniowi zrozumieć cel działania, aktualny poziom wykonania oraz podjąć kolejny krok w uczeniu się i rozwoju**

W wymiarze wychowawczym informacja zwrotna wzmacnia odpowiedzialność ucznia za własny postęp, ponieważ kieruje uwagę na proces, wysiłek, strategię działania i refleksję. Znaczenie ma również autorefleksja ucznia, rozwijana między innymi przez realizację kryteriów sukcesu, samoocenę i ocenę koleżeńską. Proces ten odpowiada cyklowi: antycypacja – działanie – refleksja, wskazywanemu jako mechanizm rozwijania sprawczości ucznia

**Wprowadzenie powyższych rekomendacji do oddziaływań profilaktyczno- wychowawczych realizowanych przez poszczególnych realizatorów powinno przyczynić się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa i dobrostanu uczniów**

#### **WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI :**

**Ważnym wymiarem pracy nauczyciela jest współpraca z rodzicami. Ma ona charakter informacyjny, konsultacyjny i partnerski, a jej celem jest rozpoznawanie potrzeb ucznia, uzgadnianie sposobów wsparcia, wzmacnianie spójności oczekiwań oraz wspólne reagowanie na trudności.** W kontekście założeń Reformy<sup>26</sup>. Kompas Jutra warto więc podkreślić znaczenie kompetencji komunikacyjnych, diagnostycznych i międzykulturowych nauczyciela, ponieważ rodziny różnią się doświadczeniami, zasobami i sposobami uczestnictwa w życiu szkoły.

**Szczególne role przypada wychowawcy klasy**, który koordynuje codzienną pracę wychowawczą w oddziale i pozostaje jedną z najważniejszych osób pierwszego kontaktu dla uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Wychowawca rozpoznaje potrzeby klasy, monitoruje klimat relacji, planuje działania wynikające z diagnozy, prowadzi godziny wychowawcze, co służy spójności procesu rozwojowego, a także inicjuje współpracę z rodzicami i specjalistami. Wspiera także uczniów w rozumieniu norm, rozwiązywaniu konfliktów, budowaniu odpowiedzialności za wspólnotę klasową i rozwijaniu poczucia przynależności do szkoły.

**Istotne znaczenie mają również specjaliści szkolni:** pedagog, pedagog specjalny, psycholog, logopeda, doradca zawodowy oraz inni pracownicy wspierający rozwój uczniów. Ich zadania obejmują pogłębioną diagnozę potrzeb, rozpoznawanie barier i zasobów, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wspieranie nauczycieli w pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach oraz współtworzenie działań profilaktycznych, interwencyjnych i kryzysowych. Specjaliści uczestniczą także w ocenie funkcjonowania, projektowaniu indywidualnych form wsparcia oraz współpracy z poradniami i instytucjami zewnętrznymi.

Od 1 września 2026 obowiązują zmiany w tworzeniu WOPFU.

**Szczególnej ostrożności wymaga monitorowanie dobrostanu uczniów.** Dane dotyczące samopoczucia, zdrowia psychicznego, relacji czy poczucia przeciążenia powinny być zbierane w sposób etyczny, adekwatny i zrozumiały dla uczniów oraz rodziców. Szkoła powinna analizować przede wszystkim te informacje, które może powiązać

z konkretnymi działaniami wspierającymi: dostępnością pomocy, jakością relacji, poczuciem wpływu, przeciążeniem, bezpieczeństwem i przynależnością.

**W przypadku uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi ważnym narzędziem monitorowania pozostaje ocena funkcjonowania.** Pozwala ona rozpoznawać zasoby, trudności i czynniki środowiskowe wpływające na uczestnictwo ucznia w edukacji.

**W roku 2026/2027 planuje się:**

- Prelekcję dla rodziców: „E-papierosy i prawo – co dziecko robi w szkolnej toalecie?” oraz prezentacja założeń programu Unplugged.
- Broszury edukacyjne: „Cyfrowy ślad i hejt – jak kontrolować bezpieczeństwo dziecka w sieci” (w oparciu o materiały Młodych Głównych). „Lęk przed szkołą a wagary – jak wspierać motywację nastolatka”.
- Współpracę z rodzicami nad wzmacnianiem czynników chroniących oraz osłabianiem czynników ryzyka wśród uczniów jest kluczowa dla zapobiegania zachowaniom ryzykownym, takim jak palenie papierosów, zażywanie substancji psychoaktywnych, samookaleczenia, zażywanie napojów energetycznych oraz przemoc wobec innych, używanie wulgaryzmów, niska frekwencja/wagary.
- Inicjowanie współpracy między szkołą, rodzicami, lokalnymi organizacjami pozarządowymi i instytucjami, aby stworzyć zintegrowany system wsparcia dla uczniów.
- Organizowanie spotkań dla rodziców na temat budowania silnych więzi rodzinnych, komunikacji z dziećmi oraz rozpoznawania sygnałów zagrożeń.
- Tworzenie wspierającej społeczności szkolnej: inicjatywy promujące współpracę, wzajemne wsparcie i pozytywne relacje między uczniami a nauczycielami.
- Organizowanie wspólnych projektów, wycieczek szkolnych i wydarzeń integracyjnych.

**Propozycja zagadnień do omówienia - na pierwszych zebraniach klasowych oraz informacje do przekazania za pomocą dziennika elektronicznego :**

1. Zapoznanie ze szkolnymi programami oraz statutem szkoły.
2. Przedstawienie założeń WZO.
3. Założenia statutowe dotyczące zakazu korzystania z telefonów na terenie szkoły.
4. Wybór przedstawicieli do Rady Rodziców.
5. Poinformowanie o planie zajęć nauczania.
7. Omówienie zasady udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w tym zajęć wyrównawczych.
8. Przedstawienie potrzeb materialnych szkoły w kontekście składki na RR i na ksero.
9. Rozdanie deklaracji ubezpieczeniowych.
10. Poinformowanie rodziców i uczniów o wprowadzeniu przez MEN nowego przedmiotu obowiązkowego- edukacja zdrowotna i edukacja obywatelska oraz
11. Raz w miesiącu na zajęciach z wychowawcą w klasach IV- VIII –rozwijanie u uczniów umiejętności zachowania się w sytuacjach zagrożenia występujących w czasie pokoju i wojny. Każdy wychowawca Est zobowiązany uwzględnić to w swoim planie pracy wychowawczej.
12. Poinformowanie rodziców o Tygodniu Przeciwdziałania Przemocy Równieżniczej w dniach 28.09.-02.10.2026 r. w naszej szkole.

## W SWOICH DZIAŁANIACH SZKOŁA REALIZUJE BIEŻĄCE PODSTAWOWE KIERUNKI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027 zostały ogłoszone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i koncentrują się na wdrażaniu reform oraz odpowiedzi na współczesne wyzwania społeczne i cyfrowe.

### GŁÓWNE KIERUNKI POLITYKI OŚWIATOWEJ:

- **Wdrożenie Reformy 26 „Kompas Jutra”:** Wspieranie szkół i przedszkoli w zmianach programowych, które odchodzą od nauczania pamięciowego na rzecz kształcenia kompetencji kluczowych.
  - **Odporność społeczna i bezpieczeństwo:** Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.
  - **Edukacja zdrowotna:** Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej, edukacja prozdrowotna oraz nauka pierwszej pomocy.
  - **Higiena cyfrowa i aktywność offline:** Rozwijanie krytycznego myślenia wobec treści w sieci, bezpiecznego korzystania ze sztucznej inteligencji (AI) oraz zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
  - **Rozpoznawanie potrzeb i współpraca:** Diagnozowanie potrzeb uczniów w środowisku szkolnym/przedszkolnym oraz zacieśnianie współpracy z rodzicami.
  - **Profilaktyka i zdrowie psychiczne:** Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy i uzależnieniom behawioralnym oraz wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży.
  - **Doradztwo zawodowe:** Wspieranie świadomych wyborów edukacyjnych i promocja kształcenia zawodowego w oparciu o nową ofertę wypracowaną z branżami.
  - **Kształcenie interdyscyplinarne:** Promowanie pracy projektowej, ciekawości poznawczej oraz oceniania kształtującego i informacji zwrotnej.
- Szczegółowe obwieszczenia i wytyczne można śledzić na oficjalnej stronie [Ministerstwa Edukacji Narodowej](#)

### WSKAZÓWKI DO REALIZACJI KIERUNKÓW POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA NA ROK SZKOLNY 2026/2027 POD KĄTEM DZIAŁAŃ PRAKTYCZNYCH DLA SZKÓŁY:

#### 1. WDRAŻANIE REFORMY 26 („KOMPAS JUTRA”)

- **Cel:** Płynne przejście z modelu pamięciowego na nauczanie oparte na kompetencjach kluczowych.
- **W praktyce:** Modyfikacja programów nauczania, rezygnacja z encyklopedyzmu, szkolenia rad pedagogicznych z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych oraz dostosowanie statutów szkół do nowych wymagań Ośrodka Rozwoju Edukacji.

#### 2. Odporność społeczna i edukacja obywatelska

- **Cel:** Budowanie postaw patriotycznych, krytycznego myślenia oraz odpowiedzialności za wspólnotę.
- **W praktyce:** Realizacja projektów historycznych i regionalnych, edukacja obronna, lekcje o dezinformacji i fake newsach oraz wzmocnienie roli samorządu uczniowskiego w życiu szkoły.

### 3. Edukacja prozdrowotna

- **Cel:** Promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej oraz ratownictwa.
- **W praktyce:** Obowiązkowe i cykliczne warsztaty z pierwszej pomocy dla wszystkich klas, audyty szkolnych sklepików i stołówek pod kątem zdrowego żywienia oraz organizacja przerw zorientowanych na ruch.

### 4. Higiena cyfrowa

- **Cel:** Odpowiedzialne korzystanie z technologii i sztucznej inteligencji przy zachowaniu balansu off-line.
- **W praktyce:** Wdrażanie szkolnych kodeksów używania smartfonów, warsztaty z bezpiecznego i etycznego korzystania z narzędzi AI oraz promowanie dni bez ekranów (np. aktywne przerwy).

### 5. Rozpoznawanie potrzeb uczniów

- **Cel:** Wczesna diagnostyka barier i potencjału uczniów w środowisku szkolnym.
- **W praktyce:** Wykorzystanie standaryzowanych narzędzi oceny funkcjonalnej (praktyczny opis tego, jak uczeń radzi sobie w codziennych sytuacjach w szkole i przedszkolu, skupiający się na jego mocnych stronach, trudnościach oraz barierach w otoczeniu), ściślejsza współpraca nauczycieli z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz bieżąca modyfikacja metod pracy przez zespoły nauczycielskie.

### 6. Profilaktyka i zdrowie psychiczne

- **Cel:** Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i wsparcie młodzieży w kryzysach.
- **W praktyce:** Tworzenie systemowych skrzynek zaufania (analogowych i cyfrowych), szybkie procedury interwencyjne w przypadku cyberbullyingu oraz zapewnienie stałej i dyskretnej dostępności psychologa szkolnego.

### 7. Doradztwo zawodowe

- **Cel:** Wsparcie w świadomym planowaniu kariery i promocja szkolnictwa branżowego.
- **W praktyce:** Organizacja targów edukacyjnych, wizyty studyjne w lokalnych przedsiębiorstwach, włączanie doradców zawodowych w planowanie ścieżek edukacyjnych uczniów już od szkoły podstawowej.

### 8. Kształcenie interdyscyplinarne

- **Cel:** Łączenie wiedzy z różnych przedmiotów i rozwijanie myślenia krytycznego.
- **W praktyce:** Wprowadzenie przynajmniej jednego dużego projektu międzyprzedmiotowego w semestrze, odejście od tradycyjnych ocen sumarycznych na rzecz oceniania kształtującego oraz budowanie nawyku dawania konstruktywnej informacji zwrotnej

**Modyfikacja Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027 stanowi spójną odpowiedź na podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa. Poprzez synergię programów rekomendowanych (Unplugged, Spójrz Inaczej, Debata, Młode Głowy) z priorytetami MEN, szkoła**

realizuje ustawowy obowiązek dbałości o zdrowie psychiczne, bezpieczeństwo cyfrowe oraz budowanie odporności społecznej uczniów w dobie wdrażania Reformy 26.

## VIII. ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI:

Kształtowanie właściwych wartości moralnych i etycznych –poznawanie i doskonalenie siebie. Przygotowanie i dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia życiowych celów i wartości w zmieniającym się świecie współczesnym

**CEL 1: Uczeń uświadamia sobie konieczność stosowania norm moralnych i etycznych w życiu.**

| Zadania                                                                                                                                                                                      | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                    | Realizatorzy         | Termin   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------|
| 1. Kształtowanie rozumienia postaw moralnych i znaczenia wartości moralnych w życiu człowieka                                                                                                | godz. wychowawcze w klasach IV - VIII, pogadanki klasach I- III<br>• lekcje tematyczne na innych przedmiotach kształcenia ogólnego<br>• lekcje religii/etyki,                                        | wszyscy nauczyciele, | cały rok |
| 2. Podejmowanie i uczestniczenie w różnego rodzaju akcjach charytatywnych                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                      | opiekunowie SU       |          |
| 3. Kształtowanie człowieka wielkodusznego, „zdrowego” moralnie, prospołecznego, uczciwego.                                                                                                   | • dyskusje i pogadanki,<br>• udział w rekolekcjach i przedstawieniach<br>• postępowanie zgodne z Dekalogiem, analiza Kodeksu Ucznia, Deklaracji Praw Człowieka (Dziecka)),<br>• rozmowy indywidualne | uczniowie            |          |
| 4. Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                      | pedagog szkolny      |          |
| 5. Kształtowanie twórczych i kreatywnych postaw u uczniów/wychowanków, wspomaganie w urzeczywistnianiu własnej, lecz właściwej, hierarchii wartości poprzez ukazanie kierunków postępowania. |                                                                                                                                                                                                      |                      |          |
| 6. Udział uczniów w procesie decyzyjnym w różnych obszarach szkoły, dbałość o podmiotowość uczniów                                                                                           |                                                                                                                                                                                                      |                      |          |

## Kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich umożliwiających dialog z drugim człowiekiem

**CEL 2. Uczeń dokonuje wyboru właściwego modelu życia.**

| Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Realizatorzy                              | Termin   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------|
| 1. Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników, które na nie wpływają.<br><br>2. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.<br><br>3. Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości,<br><br>4. Budowanie tożsamości klasy na podstawie wspólnie zaplanowanych i realizowanych przedsięwzięć | <ul style="list-style-type: none"><li>• zajęcia związane z rozpoznawaniem i wzmacnianiem mocnych stron uczniów</li><li>• rozpoznawanie i wzmacnianie specyficznych uzdolnień uczniów – konkursy szkolne i pozaszkolne</li><li>• zajęcia dotyczące poczucia wartości<br/>godz. wychowawcze, pogadanki, lekcje przedmiotowe,<br/>zajęcia, wycieczki, imprezy pozalekcyjne, wspólne projekty, zabawy integracyjne uwzględniające indywidualne predyspozycje i potrzeby wszystkich zainteresowanych osób</li></ul> | wszyscy<br>nauczyciele<br>pedagog szkolny | cały rok |

|                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| 5.. Poszukiwanie w sztuce (literaturze, filmie, muzyce) wzorców godnych naśladowania.                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• rozmowy z uczniami,</li> <li>• dyskusje i pogadanki,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
| 6. Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• wywiady z autorytetami (organizowanie dyskusji, wywiadów, prelekcji, rozmowy z ekspertami),</li> <li>• współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną,</li> <li>• współpraca z rodzicami</li> <li>• rozwijanie zdolności i zainteresowań poprzez ofertę zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych</li> </ul> |  |  |
| 7. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.               | <ul style="list-style-type: none"> <li>• zajęcia pozalekcyjne dla uczniów z deficytami rozwojowymi i trudnościami w nauce</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
| 8. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez działania w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej.                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |

**CEL 2. *Uczeń jest świadomy znaczenia rodziny w życiu człowieka oraz jej potrzeb i praw.***

| Zadania                                                                                                                                                                                               | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Wykonawca                                                                                              | Termin   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1. Ukazywanie znaczenia zwyczajów rodzinnych we wzmacnianiu więzi międzypokoleniowej.<br><br>2. Kształtowanie szacunku dla wartości i tradycji rodzinnych oraz rozbudzanie potrzeby ich kultywowania. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• zajęcia tematyczne,</li> <li>• pogadanki,</li> <li>• nauka składania życzeń,</li> <li>• przygotowywanie upominków,</li> <li>• konkursy plastyczne,</li> <li>• uroczystości klasowe (Dzień Matki, Dzień Babci ...),</li> <li>• Międzynarodowy Dzień Dziecka</li> <li>• spotkania opłatkowe,</li> <li>• zwyczaje i obrzędy wielkanocne ,Misterium Wielkiej Nocy</li> </ul> | organizatorzy wycieczek, opiekunowie kółek<br><br>zainteresowań, organizatorzy konkursów klas I – VIII | cały rok |

**CEL 3. *Przeciwdziałanie i redukovanie zachowań agresywnych i przemocy***

| Zadania objęte działaniami profilaktycznymi         | Sposób realizacji                                                                         | Odpowiedzialni | Termin realizacji |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------------------|
| 1. Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz | <ul style="list-style-type: none"> <li>• zajęcia dotyczące rozpoznawania uczuć</li> </ul> | pedagog        | cały rok/ wg      |

| ich rozumienia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | i rozumienia zachowań agresywnych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | szkolny                                      | potrzeb |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---------|
| <p>2. Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.</p> <p>3. Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska umożliwiającego koncentrację na nauce poprzez działania integracyjne.</p> <p>4. Rozwijanie kompetencji w zakresie wykorzystania różnych form grupowej pracy nad rozwiązaniem problemów.</p> <p>5. Doskonalenie umiejętności tworzenia relacji opartych na wzajemnym szacunku i zaangażowaniu obydwu stron.</p> <p>6. Kształtowanie pozytywnego poczucia własnej wartości, m.in. poprzez rozwój kompetencji uczniów z zakresu wyrażania i przyjmowania pochwał.</p> <p>7. Zwiększenie umiejętności budowania podmiotowych relacji z innymi, opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu.</p> <p>8. Rozwijanie umiejętności stosowania różnych form komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska</p> <p>9. Doskonalenie umiejętności zmiany postaw i zachowań poprzez stosowanie i przyjmowanie asertywnej krytyki.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• przedstawienia teatralne dotyczące profilaktyki przemocy i scenki profilaktyczne</li> <li>• warsztaty i prelekcje dotyczące problemu agresji</li> <li>• bezpieczne przerwy</li> <li>• stałe podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie psychoprofilaktyki – uczestniczenie w warsztatach, szkoleniach</li> <li>• wspieranie ucznia w trudnych sytuacjach</li> <li>• zgłaszanie różnych problemów do pedagoga szkolnego</li> <li>• porady indywidualne, opieka psychopedagogiczna</li> <li>• jednolity system reagowania w razie konieczności- procedury postępowania w sytuacji agresji i przemocy</li> <li>• indywidualne kontakty z wychowawcą</li> <li>• programy profilaktyczne, np: „Bajkowe spotkania”, „Porozmawiajmy o agresji”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Jak żyć z ludźmi”, „Pod kontrolą”</li> <li>• spotkania tematyczne z udziałem przedstawiciela policji</li> <li>• burza mózgów,</li> <li>• konkursy promujące pozytywne postawy</li> <li>• mini edukacja rodziców: redagowanie na stronie internetowej szkoły tekstów z treściami psychoedukacyjnymi</li> <li>• warsztaty i wywiadówki profilaktyczne dla rodziców</li> <li>• dyskusje grupowe</li> <li>• pogadanki</li> <li>• debaty, dyskusje</li> <li>• zajęcia darmowe</li> </ul> | <p>wychowawcy</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> |         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>10. Rozwijanie kompetencji z zakresu rozwiązywania konfliktów, z zastosowaniem negocjacji i mediacji.</p> <p>11. Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii.</p> <p>12. Wykorzystanie wiedzy na temat stereotypów do budowania pozytywnych relacji społecznych.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• uczenie technik relaksacyjnych</li> <li>• poznanie prostych sposobów bezpiecznego rozładowania napięć</li> <li>• akcje samorządowe</li> <li>• zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia</li> <li>• opracowanie kontraktu z nauczycielem</li> <li>• rozmowy indywidualne</li> <li>• sesje plakatowe promujące pozytywne postawy</li> <li>• apele wychowawcze</li> <li>• projekcje filmów o treściach profilaktycznych</li> <li>• analizy lektur</li> <li>• telefon zaufania</li> <li>• zachęcanie do szukania pomocy u dorosłych</li> <li>• zajęcia integrujące grupy klasowe</li> <li>• organizowanie zabaw z zachowaniami grzecznościowymi, odgrywanie scenek</li> <li>• promowanie uczniów kulturalnych, solidnych, uprzejmych, uczyn</li> <li>• uroczystości szkolne i klasowe</li> <li>• wycieczki</li> <li>• prace zespołowe</li> <li>• konkursy, plebiscyty na najlepszą koleżankę, kolegę</li> <li>• pomoc koleżeńska</li> </ul> |  |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, patriotyzmu i szacunku dla osiągnięć własnego narodu. Ojczyzną w rozumieniu programu jest każdy kraj, który dany uczeń za swoją ojczyznę uważa**

**CEL 1. *Uczeń poszerza wiedzę na temat symboli narodowych oraz je szanuje. Rozwija szacunek dla kultury i dorobku narodowego.***

| <b>Zadania</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Sposób realizacji</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Wykonawca</b>                                         | <b>Termin</b>                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <p>1. Uświadomienie praw i obowiązków wobec Ojczyzny i szkoły.</p> <p>2. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych</p> <p>3. Okazywanie szacunku miejsc pamięci oraz osiągnięć własnego i innych narodów.</p> <p>4. Wyrabianie poczucia dumy ze sławnych Polaków – ich wkład w kulturę narodową, naukę.</p> <p>5. Rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych, narodowych, państwowych i lokalnych</p> <p>6. Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu.</p> <p>7. Określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym.</p> <p>8. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska lokalnego.</p> <p>9. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.</p> <p>Kształtowanie postawy poszanowania kultury i tradycji własnego narodu, oraz poszanowania innych kultur i tradycji</p> | <p>analiza tekstu źródłowego (np. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Statut Szkoły)</p> <p>godziny wychowawcze,</p> <p>zajęcia przedmiotowe,</p> <p>wieczornice,</p> <p>akademie,</p> <p>konkursy historyczne, polonistyczne, plastyczne, językowe</p> <p>wystawy,</p> <p>gazetki okolicznościowe,</p> <p>udział w obchodach uroczystości szkolnych , miejskich, ogólnopolskich</p> <p>banie o Miejsca Pamięci Narodowej spotkania z kombatanami</p> <p>omnianie znaczenia oraz kultywowanie obchodów ważnych wydarzeń historycznych i państwowych (np. rocznica wybuchu II wojny światowej, Święto Niepodległości, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja)</p> | <p>wychowawcy,</p> <p>nauczyciele</p> <p>przedmiotów</p> | <p>Wg potrzeb, przy okazji obchodów uroczystości szkolnych, państwowych</p> |

**CEL 2. Uczeń okazuje szacunek dla tradycji szkolnych**

| <b>Zadania</b>                           | <b>Sposób realizacji</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Wykonawca</b>                        | <b>Termin</b>                      |
|------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------|
| 1. Pogłębianie wiedzy o patronie szkoły. | <ul style="list-style-type: none"><li>• Gazetki okolicznościowe,</li><li>• Quizy,</li><li>• Konkursy,</li><li>• Pasowanie na ucznia,</li><li>• Otrzęsiny klas czwartych,</li><li>• Pasowanie na czytelnika,</li><li>• Dzień Samorządności,</li><li>• Dzień Dziecka – Dzień Sportu</li><li>• Pasowanie na Pierwszaka</li></ul> | nauczyciele kl. I<br><br>nauczyciele WF | luty<br><br>marzec<br><br>czerwiec |

**Kształtowanie kompetencji międzykulturowych. Kształtowanie postawy otwartości i akceptacji, ciekawości dotyczącej poznawania różnic, uświadomienie współistnienia z innymi narodami. Kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej (np. sytuacja kryzysowa uczniów z doświadczeniem migracyjnym)**

**CEL 1. Uczeń buduje świadomość dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialność za pokój i solidarność narodów. Rozwija wiedzę na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.**

| <b>Zadania</b>                                                                                                                                                                                                                                | <b>Sposób realizacji</b>                                                       | <b>Wykonawca</b>                                                       | <b>Termin</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1. Poznanie związków Polski z innymi krajami w dziedzinie kultury, gospodarki i polityki.<br>2. Poszerzenie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. | pogadanki tematyczne<br>dyskusje<br>rozwijanie umiejętności porozumiewania się | nauczyciele przedmiotów<br>opiekunowie kół,<br>organizatorzy turniejów | Cały rok      |

**CEL 1. Uczeń buduje świadomość dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialność za pokój i solidarność narodów. Rozwija wiedzę na temat różnych kultur i ich wkładu w rozwój cywilizacji.**

| Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Wykonawca                                                                                     |                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| <p>1. Poznanie związków Polski z innymi krajami w dziedzinie kultury, gospodarki i polityki.</p> <p>2. Poszerzenie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej</p> <p>3. Poszanowanie osoby ludzkiej niezależnie od narodowości</p> <p>4. Uświadomienie zakresu wolności i godności jednostki ludzkiej w oparciu o międzynarodowe regulacje prawne</p> <p>5. Umożliwienie skutecznego przeciwstawiania się przejawom łamania praw człowieka</p> <p>6. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji.</p> <p><b><u>7. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, ze szczególnym zwróceniem uwagi na uczniów z doświadczeniem migracyjnym, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej</u></b></p> <p>Kształtowanie postawy wartości i akceptacji, ciekawości dotyczącej poznawania różnic</p> <p>Dostarczanie wiedzy oraz kształcenie umiejętności niezbędnych w rozwiązywaniu problemów, które wynikają z wielokulturowości</p> | <p>pogadanki tematyczne</p> <p>pogadanki i dyskusje</p> <p>rozwijanie umiejętności porozumiewania się w języku obcym, tworzenie słowników różnych narodów,</p> <p>lekcje przedmiotowe, pogadanki i wystawy, nauka języków obcych, konkursy językowe, turnieje wiedzy, analiza tekstu źródłowego np. „Powszechna Deklaracja Praw Człowieka”, Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,</p> <p>zapoznanie z organami i instytucjami ochrony praw człowieka (Rzecznik Praw Obywatelskich, Europejski Trybunał Praw Człowieka, Komitet Praw Człowieka ONZ, Rzecznik Praw Ucznia, impreza pod hasłem „Języki obce nie są nam obce”, wycieczki krajowe i zagraniczne, pogadanki tematyczne, spotkania</p> | <p>nauczyciele przedmiotów, opiekunowie kół, organizatorzy turniejów, Wszyscy nauczyciele</p> | <p>cały rok</p> |

8. Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu poprzez dokonywanie wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi. Docenianie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii Covid- 19, zapobieganie chorobom cywilizacyjnym).

**CEL1.: Uczeń zdobywa odpowiednie nawyki i przyzwyczajenia zdrowotne.**

| Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Wykonawca                                                                                          | Termin   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <p>1.Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych.</p> <p>2.Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej.</p> <p>3.Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym.</p> <p>4. Kształtowanie postawy odpowiedzialności z własne zdrowie.</p> <p>5. Rozwianie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.</p> <p>6. Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi , zwierząt i roślin.</p> <p>7. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.</p> <p>8. Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują.</p> <p>9. Kształtowanie postawy pro aktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialność za swoje działania, decyzje.</p> <p>10.Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.</p> <p>11. Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego.</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• pogadanki tematyczne</li> <li>• spotkanie z lekarzem, pielęgniarką,</li> <li>• apele o tematyce zdrowotnej</li> <li>• akcje zdrowotne,</li> <li>• gazetki, plakaty, broszury, ulotki promujące zdrowy styl życia.</li> <li>• Przedmiotowe lekcje tematyczne</li> <li>• koła zainteresowań,</li> <li>• zajęcia pozaszkolne ( np. karate, kurs tańca, schola itp...),</li> <li>• programy profilaktyczne,</li> <li>• obchody Światowego Dnia Zdrowia, współpraca z GCK</li> <li>• współpraca z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</li> <li>• konkursy,</li> <li>• godziny wychowawcze</li> <li>• ćwiczenia śródlekcyjne, wyjścia na basen, zawody i turnieje</li> </ul> | <p>pielęgniarka ,</p> <p>pedagog, wychowawcy</p> <p>nauczyciele WF,</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> | cały rok |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>12. Rozwijanie postawy pro aktywnej, w której uczeń przyjmuje inicjatywę ale też odpowiedzialność za swoje działania i decyzje.</p> <p>13. Rozwijanie postaw prozdrowotnych poprzez podejmowanie i urzeczywistnianie działań na rzecz zdrowia.</p> <p>14. Wykorzystanie w praktyce wiedzy z zakresu zagrożeń psychofizycznych w okresie adolescencji: zaburzenia odżywiania, anoreksja, bulimia), zagrożenia związane z nadużywaniem ogólnodostępnych leków.</p> <p>15. Rozwijanie umiejętności stosowania w praktyce stosowania strategii radzenia sobie ze stresem.</p> <p>16. Zwrócenie uwagi na znaczenie zdrowego odżywiania się.</p> <p>17. Kształcenie pozytywnych nawyków związanych ze spędzaniem wolnego czasu.</p> <p>18. Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości.</p> | <p>sportowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „Sportowy dzień z rodziną”.</li> </ul> |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

**Upowszechnienie wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń ( uzależnienia: alkoholizm, nikotynizm, narkomania, uzależnienia behawioralne). Upowszechnienie wiedzy o bezpiecznym korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnych.**

***CEL1. Uczeń zna podstawowe zasady bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych.***

| <b>Zadania</b>                                                                       | <b>Sposób realizacji</b>                                                                                                                                      | <b>Wykonawca</b>               | <b>Termin</b>  |
|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|----------------|
| 1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych. | <ul style="list-style-type: none"> <li>• różne formy informowania na temat zagrożeń, tablice informacyjne</li> <li>• promocja życia bez uzależnień</li> </ul> | pedagog szkolny,<br>wychowawcy | I i II semestr |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                       |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--|
| <p>2. Rozwijanie postaw aprobujących abstynencję i unikanie substancji psychoaktywnych – w wymiarach: <u>emocjonalnym</u> (pozytywny stosunek do abstynencji), <u>poznawczym</u> (dysponowanie wiedzą na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych) i <u>behawioralnym</u> (nieużywanie substancji psychoaktywnych)</p> <p>3. Rozwijanie aktywnej postawy w obliczu trudnych, życiowych problemów.</p> <p>4. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (takich jak: uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno- gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama).</p> <p>5. Kształtowanie kontaktów z rodzicami w celu wspomagania ich działań wychowawczych.</p> <p>6. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa, w tym edukacja medyczna, ze szczególnym uwzględnieniem pierwszej pomocy, bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły - bezpieczeństwo w ruchu drogowym.</p> | <p>(gazetki, plakaty, broszury)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• programy profilaktyczne,</li> <li>• przedstawienia teatralne dotyczące profilaktyki uzależnień i zagrożeń</li> <li>• warsztaty i prelekcje specjalistów</li> <li>• pogadanki i zajęcia profilaktyczne dotyczące szkodliwości palenia i zagrożeń związanych z narkotykami, dopalaczami, alkoholem</li> <li>• stałe podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie psychoprofilaktyki</li> <li>• uczestniczenie w warsztatach, szkoleniach</li> <li>• lekcje przedmiotowe</li> <li>• warsztaty z ratownikiem medycznym</li> <li>• zapoznanie z zasadami właściwego reagowania w sytuacjach wypadkowych</li> <li>• znajomość numerów służb ratunkowych i porządkowych</li> <li>• próba ewakuacyjna</li> <li>• odblaski</li> <li>• spotkania z przedstawicielami policji i straży pożarnej</li> <li>• spotkania z rodzicami</li> <li>• godziny wychowawcze</li> <li>• konkurs plastyczny promujący zdrowy styl życia, inne konkursy</li> </ul> | <p>nauczyciele</p> <p>przedmiotowcy</p> <p>specjaliści zewnątrzni</p> |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|--|

*W zależności od stopnia zagrożenia działania profilaktyczne szkoły prowadzone są na trzech poziomach:*

*profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca.*

**Profilaktyka uniwersalna** kierowana jest do całej społeczności szkolnej i ma na celu przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci oraz identyfikację osób będących w grupie podwyższonego ryzyka – odbiorców **profilaktyki selektywnej**, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną lub możliwości psychofizjologiczne narażeni są na rozwój niewłaściwych zachowań. W przypadku **profilaktyki wskazującej**, wobec osób z wczesnymi objawami uzależnienia lub innymi zachowaniami ryzykownymi postanawia się udzielić wsparcia informacyjnego i skierować osobę wymagającą specjalistycznej pomocy do odpowiedniej placówki terapeutycznej a w ramach działań na terenie szkoły włączyć ją w miarę możliwości w inne działania o charakterze terapeutycznym.

**CEL 2.: Uczeń jest świadomy pozytywnych i negatywnych wpływów środków masowego przekazu ( radio, prasa, telewizja, Internet).**

| Zadania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sposób realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Wykonawca                                                                                                                             | Termin   |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1.Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno- komunikacyjnych.<br><br>2.Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z Internetu i multimediiów.<br><br>3. Utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metodach przeciwdziałania cyberprzemocy. | <ul style="list-style-type: none"><li>• godziny wychowawcze,</li><li>• lekcje biblioteczne,</li><li>• lekcje przedmiotowe,</li><li>• zajęcia profilaktyczne</li><li>• konkursy</li><li>• akcja „Bezpieczny Internet”</li><li>• każda klasa prezentuje plakat pt,, Jak unikać zagrożeń w sieci”</li><li>• układamy krzyżówkę nt bezpiecznego zachowania</li></ul> | wychowawcy klas,<br><br>nauczyciele<br><br>przedmiotów,<br><br>bibliotekarze,<br>informatycy,<br><br>uczniowie<br><br>pedagog szkolny | cały rok |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                       |          |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>4. Wykorzystanie w praktyce wiedzy dotyczącej bezpiecznego posługiwania się komputerem i jego oprogramowaniem oraz zasad bezpieczeństwa w sieci.</p> <p>5. Skutki nadmiernego używania telefonu komórkowego.</p> <p>6. Kształtowanie krytycznego stosunku do szkodliwych treści płynących ze środków masowego przekazu.</p> <p>2. Wyrabianie wśród uczniów nawyku regularnego czytania oraz nadanie książce odpowiedniego znaczenia.</p> | <p>się w różnych sytuacjach-<br/>głównym hasłem krzyżówki<br/>musi być<br/><b>BEZPIECZEŃSTWO!</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• zabawa w teatr –<br/>każda klasa prezentuje<br/>scenki pantomimiczne,<br/>propagujące zasady<br/>bezpieczeństwa<br/>w życiu codziennym</li> <li>• szkolna gazetka<br/>poświęcona zasadom<br/>bezpiecznego zachowania<br/>się w internecie</li> <li>• spotkania<br/>z przedstawicielem<br/>policji nt cyberprzemocy</li> <li>• imprezy czytelnicze,</li> <li>• pasowanie na<br/>czytelnika biblioteki,</li> <li>• prezentacja<br/>ciekawych książek,</li> <li>• spotkania autorskie,</li> <li>• koło informatyczne,</li> </ul> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## REALIZOWANIE DORADZTWA ZAWODOWEGO W SZKOLE

Na każdy rok szkolny w szkole opracowuje się program realizacji doradztwa zawodowego, uwzględniający wewnętrzny system doradztwa zawodowego./Rozporządzenie MEN z dnia 20 lutego 2019 r./ Dyrektor szkoły, w terminie do dnia 30 września każdego roku szkolnego, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, zatwierdza program, o którym mowa w ust. 1

Szkoła realizuje doradztwo zawodowe w oparciu o wewnętrzny system doradztwa oraz opracowywany na każdy rok szkolny program realizacji doradztwa zawodowego (art. 26a Prawa oświatowego). WSDZ obejmuje ogół planowych działań podejmowanych przez szkołę w celu przygotowania uczniów do świadomego wyboru dalszej ścieżki kształcenia i zawodu oraz do funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. System określa role i zadania osób odpowiedzialnych za jego organizację i realizację, terminy działań, metody i formy pracy — z uwzględnieniem aktywnego udziału rodziców — oraz oczekiwane efekty. WSDZ jest ściśle skorelowany z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły.

### Cel główny

Przygotowanie uczniów do trafnego, samodzielnego i odpowiedzialnego planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej poprzez rozwijanie wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do funkcjonowania na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem realnych prognoz zapotrzebowania na pracowników oraz wpływu nowych technologii na świat zawodów.

### Adresaci działań

- uczniowie oddziału przedszkolnego oraz klas I–VIII szkoły podstawowej,
- rodzice i opiekunowie prawni uczniów,
- nauczyciele, wychowawcy i specjaliści szkolni,
- środowisko lokalne i partnerzy społeczno-gospodarczy szkoły.

## IX. ZASADY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO –PROFILAKTYCZNEGO I EWALUACJA

1. Wychowawcy klas zapoznają uczniów i ich rodziców z przyjętym Programem Wychowawczo - Profilaktycznym Szkoły . Program jest zamieszczony na stronie internetowej: [www.sp4.grajewo.com](http://www.sp4.grajewo.com)

2. Za realizację Programu Wychowawczo- Profilaktycznego odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły, natomiast nad prawidłowością jego realizacji czuwa Dyrektor Szkoły.

3. Zmian w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym dokonuje powołany przez dyrektora zespół na podstawie diagnozy, którą opracowuje

**w każdym roku szkolnym.** W trakcie wdrażania programu dopuszcza się fragmentaryczne sprawdzanie osiągnięć dotyczących realizacji wyżej przedstawionego programu, zgodnie z przyjętymi zadaniami szkoły, przez Radę Pedagogiczną.

Każda zmiana w programie uchwalana jest przez Radę Pedagogiczną w porozumieniu z Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

4. Zespół wychowawczy w razie potrzeby wnosi korekty i poprawki do programu na początku roku szkolnego.

5. **Ewaluacja realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego sporządzana jest przez powołany zespół na podstawie wyników badań** (ankiety, analiza dokumentów, obserwacje, wywiady, debaty ogólnoszkolnej). Badaniami zostają objęci reprezentanci wszystkich grup tworzących społeczność szkoły, tj. uczniowie, nauczyciele, rodzice, pracownicy administracji i obsługi.

**Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego.** Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

**6. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest znany wszystkim członkom społeczności szkolnej, wszyscy są jego współtwórcami w kolejnych etapach realizacji.**

**Opracowanie zmian:** Anna Formejster, Urszula Paluszkiewicz, Marta Pieńczykowska, Alicja Deresz - Armata, Agnieszka Sokołowska

**Konsultacje:** Dyrektor SP 4 im. H. Sienkiewicza w Grajewie, przedstawiciele rodziców, nauczyciele, wychowawcy i przedstawiciele SU.

**Opracowanie programu:** Anna Formejster, Urszula Paluszkiewicz

**W roku szkolnym 2026/2027 szkoła kładzie szczególny nacisk na profilaktykę zintegrowaną opartą na programach o udowodnionej skuteczności wpisanych do krajowego systemu rekomendacji (elementy programu „Spójrz inaczej”, Unplugged, Debata) oraz ogólnopolskich projektach zdrowia psychicznego (Godzina dla Młodych Główn) i innych warsztatach i zajęciach profilaktycznych, co stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby uczniów w zakresie radzenia sobie z emocjami, ochrony zdrowia psychicznego oraz przeciwdziałania uzależnieniom.**

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu 14 września 2026 r.**

**Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 w Grajewie Rada Rodziców uchwaliła dnia 15 września 2026 r.**